

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-03-28
Besvaras senast
2018-04-04 kl. 12.00

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:1104 Återuppbyggnaden av norra Irak

Under 2014 tvingades ursprungsbefolkningen, de kristna folkgrupperna syrianer, kaldéer och assyrier, med våld bort från sina hem i Nineveprovinsen och staden Mosul i Irak. Flera hundra tusen tvingades på flykt. De ställdes inför ett ultimatum: att konvertera till islam eller bli dödade. Så gott som alla valde att fly. En del flydde till den irakiska kurdiska regionen, andra till angränsande länder eller till Europa. Många av dem som inte lyckades fly har blivit brutalt dödade, kidnappade och fått sin egendom konfiskerad. Övergreppen på kristna invånare och jezidier är erkända som folkmord av EU-parlamentet, kongressen i USA och flera nationella parlament. Dessutom har EU i ett resolutionsbeslut kommit fram till att de kristna folkgrupperna i Irak behöver en fredad zon på Nineveslätten för att de ska kunna återvända till sina hemtrakter i trygghet och för att rädda kristenhetens fortsatta existens i Irak.

Den internationella militära koalitionen har tillsammans med den irakiska och kurdiska militären och kristna miliser lyckats befria Nineveprovinsen. Den avskyvärda islamistiska terrororganisationen Islamiska Staten (IS) är äntligen militärt utslagen i Irak, och det är dags att börja återuppbyggnaden av det som har förstörts för att möjliggöra återvändandet för människor på flykt.

De kristna invånarna som flytt har fått hoppet tillbaka, och en del har varit tillbaka och konstaterat förödelsen efter IS och sett hur IS förstört deras egendom, kyrkor och kloster. De ber omvärlden om stöd för att återuppbygga skolor, sjukhus, vårdcentraler, bostäder, infrastrukturen och de religiösa och kulturhistoriska byggnader som är över 1 400 år gamla och som blivit totalt förstörda av IS. En återuppbyggnad kommer att bringa de drabbade hopp om ett nytt liv och påskynda återvändandet.

Sverige är ordförande för FN:s säkerhetsråd. Det finns stora förhoppningar på att Sverige ska återskapa förtroendet för FN och bidra till att förebygga konflikter och verka för fred, säkerhet och demokrati. Denna utveckling kräver ett försvar för alla människors lika, unika och okränkbara värde, byggt på de mänskliga fri- och rättigheterna. En demokratisk utveckling måste nu komma igång i Irak för att det ska bli ett slut på etnisk och religiös sektarism i landet och att de kristna folkgrupperna och andra etnoreligiösa minoriteter ska ges konstitutionella rättigheter som fullvärdiga och jämlika medborgare. Från de utsatta etnoreligiösa minoriteternas sida finns det stora förväntningar på det svenska medlemskapet i FN:s säkerhetsråd att stödja en fredad zon på

Nineveslätten och att ta initiativ till en internationell givarkonferens för återuppbyggnad och återvändande.

Frågan är vilka åtgärdsplaner FN och EU har för att öka säkerheten och tryggheten i Nineveprovinsen. När kommer återuppbyggnaden igång så att kristna folkgrupper, jezidier och andra som flytt kan återvända till sina hemtrakter?

Regeringen har aviserat en satsning, utöver de insatser som görs från svensk sida, på 200 miljoner kronor under kommande femårsperiod som ska gå till olika insatser i Irak. Naturligtvis är denna satsning och andra insatser som vårt land gör välkommen och bör lovordas. Men det krävs en mer internationellt samordnad satsning för att de etnoreligiösa minoriteterna ska kunna överleva och ha en framtid i Irak. Jag träffade nyligen biskopen för syrisk-ortodoxa kyrkan för Nineveprovinsen, Mossa Alshamani, och han efterlyser en internationellt samordnad insats för att de ca 200 000 kristna invånare som flytt till den kurdiska regionen och de flera hundra tusen kristna som är flyktingar i Turkiet, Libanon och Jordanien ska kunna återvända hem. Flyktingarna längtar till sina hemtrakter och orkar inte längre leva i misär på flyktingförläggningar och i främmande länder. De vill återförenas med sina familjer och leva i fred, frihet och demokrati. Därför är följande åtgärder nödvändiga för att säkra kristenhetens framtida existens i Irak:

- De befriade områdena måste säkras och tryggheten för alla folkgrupper garanteras för att möjliggöra en återvändande.
- FN och EU måste med samordnade insatser påbörja en återuppbyggnad av de kristna och andra områden som blivit förstörda av IS.
- Omvärlden måste medverka till upprättandet av en fredad zon på Nineveslätten.
- FN och EU måste planera långsiktiga utvecklingsprojekt i Nineveprovinsen för att skapa en hållbar utveckling för invånarna.

För att detta ska bli möjligt bör Sverige, genom sin representation i FN och EU, ta initiativ till och lyfta behovet av riktade humanitära insatser till Nineveprovinsen, Mosul och Sinjar under planeringen och under den internationella givarkonferens som EU står värd för i Bryssel i slutet av april, med fokus på den humanitära situationen i Syrien och dess grannländer.

Min fråga till utrikesminister Margot Wallström är:

Kommer ministern att ta initiativ till och aktivt verka för att frågorna om återuppbyggnaden av de kristna folkgruppernas och jezidiernas områden i Irak samt återvändandet av kristna och jezidiska flyktingar i norra Irak blir behandlade under den internationella givarkonferensen i slutet av april i Bryssel?

.....

Robert Halef (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren